

บทที่ 4

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

จากการวิเคราะห์ข้อมูลสภาพการดำเนินงานของศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก สังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น อำเภอเขียงยืน จังหวัดมหาสารคาม ผู้วิจัยได้เสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูล ดังนี้

1. สัญลักษณ์ที่ใช้ในการเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูล
2. ลำดับขั้นตอนในการเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูล
3. ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

สัญลักษณ์ที่ใช้ในการเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูล

เพื่อให้เกิดความเข้าใจตรงกัน ในการเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูล ผู้วิจัยได้กำหนดความหมายของสัญลักษณ์ในการวิเคราะห์ข้อมูล ดังนี้

\bar{X}	แทน	ค่าเฉลี่ย (Mean)
S.D.	แทน	ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard deviation)
N	แทน	จำนวนกลุ่มตัวอย่าง
t	แทน	ค่าสถิติที่ใช้ในการเปรียบเทียบแบบกับค่าวิกฤตในการแจกแจงแบบ t เพื่อทราบความมีนัยสำคัญ
F	แทน	ค่าที่ใช้ในการเปรียบเทียบกับค่าวิกฤตในการแจกแจงแบบ F
SS	แทน	ผลรวมยกกำลังสองของคะแนน (Sum of square)
MS	แทน	ค่าเฉลี่ยผลรวมยกกำลังสองคะแนน (Mean of square)
df	แทน	ชั้นของความเป็นอิสระ (Degree of freedom)
*	แทน	ความมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

ลำดับขั้นตอนในการเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูล

ผู้วิจัยได้เสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูลตามลำดับ ดังนี้

ระยะที่ 1 ศึกษาสภาพการดำเนินงานของศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก

ตอนที่ 1 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลของกลุ่มตัวอย่างเกี่ยวกับสถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม

ตอนที่ 2 ผลการวิเคราะห์สภาพการดำเนินงานของศูนย์พัฒนาเด็กเล็กสังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น อำเภอเขียงยืน จังหวัดมหาสารคาม โดยรวมและรายด้าน

ตอนที่ 3 ผลการวิเคราะห์เปรียบเทียบสภาพการดำเนินงานของศูนย์พัฒนาเด็กเล็กสังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น อำเภอเขียงยืน จังหวัดมหาสารคาม จำแนกตามสถานภาพ

ตอนที่ 4 ข้อเสนอแนะแนวทางพัฒนาการดำเนินงานของศูนย์พัฒนาเด็กเล็กสังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น อำเภอเขียงยืน จังหวัดมหาสารคามให้เกิดประสิทธิภาพสูงสุด

ระยะที่ 2 ศึกษาแนวทางการพัฒนาการดำเนินงานของศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก

สังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น อำเภอเขียงยืน จังหวัดมหาสารคาม จากการสนทนากลุ่ม (Focus Group Discussion) โดยผู้ร่วมสนทนากลุ่มเป็นผู้ที่ทำหน้าที่ปฏิบัติหน้าที่ มีความรู้ความเชี่ยวชาญกับการดำเนินงานของศูนย์พัฒนาเด็กเล็กสังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น จำนวนทั้งสิ้น 12 คน โดยใช้เกณฑ์การเลือกแบบเจาะจง (Purposive Selection) จากหัวหน้าส่วนราชการระดับอำเภอ ผู้บริหาร/ปลัดองค์กรบริหารส่วนตำบล บุคลากรสังกัดกระทรวงสาธารณสุข นักบริหารการศึกษา ครูผู้ดูแลเด็กสังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ผู้แทนองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น และผู้แทนผู้ประกอบการ

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

ระยะที่ 1 ศึกษาสภาพการดำเนินงานของศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก

ตอนที่ 1 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลของกลุ่มตัวอย่างเกี่ยวกับสถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม

ตารางที่ 5 ข้อมูลสถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม

	ตำแหน่งหน้าที่ปัจจุบัน	จำนวน	ร้อยละ
1	หัวหน้าศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก	12	7.80
2	ครูผู้ดูแลเด็ก	26	16.88
3	คณะกรรมการศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก	116	75.32
	รวม	154	100.00

จากตารางที่ 5 พบว่ากลุ่มตัวอย่างผู้ตอบแบบสอบถาม มีจำนวน 154 คน จำแนกตามสถานภาพใหญ่เป็นคณะกรรมการศูนย์พัฒนาเด็กเล็กจำนวน 116 คน คิดเป็นร้อยละ 75.32 รองลงมาคือครูผู้ดูแลเด็กจำนวน 26 คน คิดเป็นร้อยละ 16.88 และหัวหน้าศูนย์พัฒนาเด็กเล็กจำนวน 12 คน คิดเป็นร้อยละ 7.80

ตอนที่ 2 ผลการวิเคราะห์สภาพการดำเนินงานของศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก สังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น อำเภอเชียงยืน จังหวัดมหาสารคาม โดยวิเคราะห์ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ดังปรากฏในตารางที่ 6

ตารางที่ 6 แสดงค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานสภาพการดำเนินงานของศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก สังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น อำเภอเขียงยืน จังหวัดมหาสารคาม ที่สถานภาพต่างกัน ทั้งโดยรวมและรายด้าน

ระดับสภาพการดำเนินงาน ของศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก	หัวหน้าศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก n = 12			ครูผู้ดูแลเด็ก n = 26			คณะกรรมการศูนย์ พัฒนาเด็กเล็ก n = 116			โดยรวม n = 154		
	\bar{X}	S.D.	แปล ความ	\bar{X}	S.D.	แปล ความ	\bar{X}	S.D.	แปล ความ	\bar{X}	S.D.	แปล ความ
1. ด้านการบริหารจัดการศูนย์ พัฒนาเด็กเล็ก	3.96	0.44	มาก	3.42	0.18	ปาน กลาง	4.03	0.55	มาก	3.92	0.54	แปล ความ
2. ด้านบุคลากร	4.01	0.28	มาก	3.52	0.19	มาก	3.37	0.45	ปาน กลาง	3.44	0.44	ปาน กลาง
3. ด้านอาคาร สถานที่ สิ่งแวดล้อมและความ ปลอดภัย	3.95	0.24	มาก	3.57	0.19	มาก	3.39	0.50	มาก	3.87	0.46	มาก
4. ด้านวิชาการ และกิจกรรม ตามหลักสูตร	3.92	0.22	มาก	3.71	0.22	มาก	4.09	0.69	มาก	4.01	0.63	มาก

จากตารางที่ 6 พบว่าสภาพการดำเนินงานของศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก โดยรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.79$, S.D. = 0.31) เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า สภาพการดำเนินงานของศูนย์พัฒนาเด็กเล็กอยู่ในระดับมาก 5 ด้านและระดับปานกลาง 1 ด้าน เรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปน้อย ได้แก่ ด้านส่งเสริมเครือข่ายการพัฒนาเด็กปฐมวัย ($\bar{X} = 4.06$, S.D. = 0.70) ด้านวิชาการ และกิจกรรมตามหลักสูตร ($\bar{X} = 4.01$, S.D. = 0.63) ด้านการบริหารจัดการศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก ($\bar{X} = 3.92$, S.D. = 0.54) ด้านอาคาร สถานที่ สิ่งแวดล้อมและความปลอดภัย ($\bar{X} = 3.87$, S.D. = 0.46) ด้านการมีส่วนร่วม และการสนับสนุนจากทุกภาคส่วน ($\bar{X} = 3.50$, S.D. = 0.36) และด้านบุคลากร ($\bar{X} = 3.44$, S.D. = 0.44) เมื่อพิจารณาตามสถานภาพ พบว่า

สภาพการดำเนินงานของหัวหน้าศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก โดยรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.88$, S.D. = 0.12) เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า สภาพการดำเนินงานอยู่ในระดับมากทุกด้าน เรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย ได้แก่ ด้านบุคลากร ($\bar{X} = 4.01$, S.D. = 0.24) ด้านการบริหารจัดการศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก ($\bar{X} = 3.96$, S.D. = 0.44) ด้านอาคาร สถานที่ สิ่งแวดล้อมและความปลอดภัย ($\bar{X} = 3.95$, S.D. = 0.24) ด้านวิชาการ และกิจกรรมตามหลักสูตร ($\bar{X} = 3.92$, S.D. = 0.22) ด้านการมีส่วนร่วม และการสนับสนุนจากทุกภาคส่วน ($\bar{X} = 3.81$, S.D. = 0.29) และด้านส่งเสริมเครือข่ายการพัฒนาเด็กปฐมวัย ($\bar{X} = 3.60$, S.D. = 0.28)

สภาพการดำเนินงานของครูผู้ดูแลเด็ก โดยรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.66$, S.D. = 0.08) เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า สภาพการดำเนินงานอยู่ในระดับมาก 5 ด้านและปานกลาง 1 ด้าน เรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย ได้แก่ ด้านการมีส่วนร่วม และการสนับสนุนจากทุกภาคส่วน ($\bar{X} = 3.88$, S.D. = 0.22) ด้านส่งเสริมเครือข่ายการพัฒนาเด็กปฐมวัย ($\bar{X} = 3.85$, S.D. = 0.27) ด้านวิชาการและกิจกรรมตามหลักสูตร ($\bar{X} = 3.71$, S.D. = 0.22) ด้านอาคาร สถานที่ สิ่งแวดล้อมและความปลอดภัย ($\bar{X} = 3.57$, S.D. = 0.19) ด้านบุคลากร ($\bar{X} = 3.52$, S.D. = 0.19) และด้านการบริหารจัดการศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก ($\bar{X} = 3.42$, S.D. = 0.18)

สภาพการดำเนินงานของคณะกรรมการศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก โดยรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.81$, S.D. = 0.35) เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า สภาพการดำเนินงานอยู่ในระดับมาก 4 ด้าน และปานกลาง 2 ด้าน เรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย ได้แก่ ด้านส่งเสริมเครือข่ายการพัฒนาเด็กปฐมวัย ($\bar{X} = 4.16$, S.D. = 0.77) ด้านวิชาการ และกิจกรรมตามหลักสูตร ($\bar{X} = 4.09$, S.D. = 0.69) ด้านการบริหารจัดการศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก ($\bar{X} = 4.03$, S.D. = 0.55)

ด้านอาคาร สถานที่ สิ่งแวดล้อมและความปลอดภัย ($\bar{X} = 3.39$, S.D. = 0.46) ด้านการมีส่วนร่วม และการสนับสนุนจากทุกภาคส่วน ($\bar{X} = 3.39$, S.D. = 0.31) และด้านบุคลากร ($\bar{X} = 3.37$, S.D. = 0.45)

มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม
RAJABHAT MAHASARAKHAM UNIVERSITY

จากตารางที่ 7 พบว่า สภาพการดำเนินงานของศูนย์พัฒนาเด็กเล็กด้านการบริหารจัดการศูนย์พัฒนาเด็กเล็กโดยรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.92$, S.D. = 0.54) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า สภาพการดำเนินงานอยู่ในระดับมากทุกข้อ เรียงลำดับค่าเฉลี่ยมากที่สุด 3 อันดับ คือ ศูนย์ฯ มีการจัดโครงสร้างการบริหารจัดการและระบบสารสนเทศและมีการกำหนดบทบาทหน้าที่ของบุคลากรทุกระดับเป็นลายลักษณ์อักษร ($\bar{X} = 4.10$, S.D. = 0.87) ศูนย์ฯ มีการจัดทำแผนพัฒนาและมีการดำเนินงานตามแผน ($\bar{X} = 4.03$, S.D. = 0.84) ศูนย์ฯ มีการจัดทำหลักสูตรรวมทั้งมีการนิเทศ กำกับติดตามประเมินผลการใช้หลักสูตร ($\bar{X} = 4.02$, S.D. = 0.84) และค่าเฉลี่ยน้อยสุด คือ ศูนย์ฯ มีคณะกรรมการบริหาร โดยมีผู้แทนจากชุมชนเข้าร่วมเป็นคณะกรรมการ ($\bar{X} = 3.64$, S.D. = 0.83) และเมื่อพิจารณาตามสถานภาพ พบว่า

สภาพการดำเนินงานของหัวหน้าศูนย์พัฒนาเด็กเล็กด้านการบริหารจัดการศูนย์พัฒนาเด็กเล็กโดยรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.96$, S.D. = 0.44) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า สภาพการดำเนินงานอยู่ในระดับมาก 6 ข้อ และระดับปานกลาง 1 ข้อ เรียงลำดับค่าเฉลี่ยมากที่สุด 3 อันดับ คือ ศูนย์ฯ มีคณะกรรมการบริหาร โดยมีผู้แทนจากชุมชนเข้าร่วมเป็นคณะกรรมการ ($\bar{X} = 4.25$, S.D. = 0.75) ศูนย์ฯ มีการจัดทำหลักสูตร รวมทั้งมีการนิเทศ กำกับติดตามประเมินผลการใช้หลักสูตร ($\bar{X} = 4.17$, S.D. = 0.72) ศูนย์ฯ มีการประเมินผลการดำเนินงานตามแผนงานโดยหน่วยงานที่กำกับดูแลอย่างน้อยปีละ 2 ครั้ง ($\bar{X} = 4.08$, S.D. = 0.79) และค่าเฉลี่ยน้อยสุด คือ ศูนย์ฯ มีการจัดทำแผนพัฒนาและมีการดำเนินงานตามแผน ($\bar{X} = 3.33$, S.D. = 0.49)

สภาพการดำเนินงานของครูผู้ดูแลเด็ก ด้านการบริหารจัดการศูนย์พัฒนาเด็กเล็กโดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X} = 3.42$, S.D. = 0.18) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า สภาพการดำเนินงานอยู่ในระดับมาก 1 ข้อ และระดับปานกลาง 6 ข้อ เรียงลำดับค่าเฉลี่ยมากที่สุด 3 อันดับ คือ ศูนย์ฯ มีการนำผลการประเมิน ไปพิจารณาประกอบการจัดทำ/ปรับปรุงแผนพัฒนาให้บรรลุผลตามวัตถุประสงค์ของการจัดตั้งสถานศึกษา ($\bar{X} = 3.58$, S.D. = 0.50) ศูนย์ฯ มีการประเมินความพึงพอใจของผู้มีส่วนได้ส่วนเสียเกี่ยวกับคุณภาพการจัดการศึกษาของศูนย์ฯ อย่างน้อยปีละ 2 ครั้ง ($\bar{X} = 3.50$, S.D. = 0.51) ศูนย์ฯ มีคณะกรรมการบริหาร โดยมีผู้แทนจากชุมชนเข้าร่วมเป็นคณะกรรมการ ($\bar{X} = 3.42$, S.D. = 0.64) และค่าเฉลี่ยน้อยสุด คือ ศูนย์ฯ มีการจัดทำหลักสูตร รวมทั้งมีการนิเทศ กำกับติดตามประเมินผลการใช้หลักสูตร ($\bar{X} = 3.35$, S.D. = 0.49)

สภาพการดำเนินงานของคณะกรรมการศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก ด้านการบริหารจัดการศูนย์พัฒนาเด็กเล็กโดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X} = 3.48$, S.D. = 0.33) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่า สภาพการดำเนินงานอยู่ในระดับมาก 1 ข้อ และระดับปานกลาง 6 ข้อ เรียงลำดับค่าเฉลี่ยมากที่สุด 3 อันดับ คือ ศูนย์ฯ มีการประเมินความพึงพอใจของผู้มีส่วนได้ส่วนเสียเกี่ยวกับคุณภาพการจัดการศึกษาของศูนย์ฯ อย่างน้อยปีละ 2 ครั้ง ($\bar{X} = 3.59$, S.D. = 0.58) ศูนย์ฯ มีการจัดทำหลักสูตร รวมทั้งมีการนิเทศ กำกับติดตามประเมินผลการใช้หลักสูตร ($\bar{X} = 3.48$, S.D. = 0.63) ศูนย์ฯ มีการประเมินผลการดำเนินงานตามแผนงาน โดยหน่วยงานที่กำกับดูแล อย่างน้อยปีละ 2 ครั้ง ($\bar{X} = 3.41$, S.D. = 0.58) และค่าเฉลี่ยน้อยสุด คือศูนย์ฯ มีการนำผลการประเมินไปพิจารณาประกอบการจัดทำ/ปรับปรุงแผนพัฒนาให้บรรลุผลตามวัตถุประสงค์ของการจัดตั้งสถานศึกษา ($\bar{X} = 0.71$, S.D. = 0.86)

มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม
RAJABHAT MAHASARAKHAM UNIVERSITY

ตารางที่ 8 แสดงค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน สภาพการดำเนินงานของศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก สังกัดองค์การปกครองส่วนท้องถิ่น อำเภอเชียงยืน จังหวัดมหาสารคาม จำแนกตามสถานภาพ ด้านบุคลากร

ระดับสภาพการดำเนินงาน ของศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก	หัวหน้าศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก n = 12			ครูผู้ดูแลเด็ก n = 26			คณะกรรมการศูนย์ พัฒนาเด็กเล็ก n = 116			โดยรวม n = 154		
	\bar{X}	S.D.	แปล ความ	\bar{X}	S.D.	แปล ความ	\bar{X}	S.D.	แปล ความ	\bar{X}	S.D.	แปล ความ
1. หัวหน้าศูนย์ฯ จบ การศึกษาระดับปริญญาตรี สาขาการศึกษาปฐมวัย	4.33	0.75	แปล ความ มาก	3.38	0.50	แปล ความ ปาน กลาง	3.35	0.48	แปล ความ ปาน กลาง	3.44	0.57	แปล ความ ปาน กลาง
2. ครูผู้ดูแลเด็กจบการศึกษา ระดับปริญญาตรีทาง การศึกษาค้นคว้าและมี ประสบการณ์การทำงานด้าน เด็กปฐมวัยไม่น้อยกว่า 3 ปี	4.08	0.79	แปล ความ มาก	3.58	0.50	แปล ความ มาก	3.35	0.48	แปล ความ ปาน กลาง	3.45	0.55	แปล ความ ปาน กลาง

	หัวหน้าศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก			ครูผู้ดูแลเด็ก			คณะกรรมการศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก			โดยรวม		
	n = 12			n = 26			n = 116			n = 154		
	\bar{X}	S.D.	แปลความ	\bar{X}	S.D.	แปลความ	\bar{X}	S.D.	แปลความ	\bar{X}	S.D.	แปลความ
ระดับสภาพการดำเนินงาน ของศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก												
3. หัวหน้าศูนย์/ครูผู้ดูแลเด็ก มีความมุ่งมั่นพัฒนาตนเอง แสวงหาความรู้ เทคนิค วิธีการสอนใหม่ๆ	4.08	1.00	มาก	3.54	0.65	มาก	3.35	0.48	ปานกลาง	3.44	0.59	ปานกลาง
4. หัวหน้าศูนย์/ครูผู้ดูแลเด็ก มีปฏิสัมพันธ์ที่ดีกับผู้เรียน ผู้ปกครองและชุมชน	3.83	0.83	มาก	3.50	0.51	ปานกลาง	3.18	0.39	ปานกลาง	3.29	0.49	ปานกลาง
5. มีจำนวนครูผู้ดูแลเด็กและ บุคลากรสนับสนุนเพียงพอ ต่อจำนวนเด็ก	4.00	0.85	มาก	3.54	0.58	มาก	3.25	0.60	ปานกลาง	3.36	0.65	ปานกลาง

จากตารางที่ 8 พบว่า สภาพการดำเนินงานของศูนย์พัฒนาเด็กเล็กด้านบุคลากรโดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X} = 3.44$, S.D. = 0.44) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า สภาพการดำเนินงานอยู่ในระดับมาก 1 ข้อ และระดับปานกลาง 6 ข้อ เรียงลำดับค่าเฉลี่ยมากที่สุด 3 อันดับ คือ ผู้ประกอบอาหารมีสุขภาพดีปฏิบัติงานอย่างถูกสุขลักษณะและต้องได้รับการอบรมความรู้ด้านโภชนาการสำหรับเด็กปฐมวัยอย่างน้อยปีละ 2 ครั้ง ($\bar{X} = 3.68$, S.D. = 0.81) ผู้ทำความสะอาดของศูนย์ฯ มีความตั้งใจปฏิบัติงานด้วยความรักความอ่อนโยนเอื้อต่อการปฏิบัติหน้าที่ในการดูแลเด็กอย่างเหมาะสม ($\bar{X} = 3.46$, S.D. = 0.55) ครูผู้ดูแลเด็ก/ผู้ช่วยครูผู้ดูแลเด็ก จบการศึกษาระดับปริญญาตรีทางการศึกษาอื่นและมีประสบการณ์การทำงานด้านเด็กปฐมวัยไม่น้อยกว่า 3 ปี ($\bar{X} = 3.45$, S.D. = 0.55) และค่าเฉลี่ยน้อยสุด คือ หัวหน้าศูนย์ฯ/ครูผู้ดูแลเด็ก มีปฏิสัมพันธ์ที่ดีกับผู้เรียน ผู้ปกครองและชุมชน ($\bar{X} = 3.29$, S.D. = 0.49) และเมื่อพิจารณาตามสถานภาพ พบว่า

สภาพการดำเนินงานของหัวหน้าศูนย์พัฒนาเด็กเล็กด้านบุคลากรโดยรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.01$, S.D. = 0.28) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า สภาพการดำเนินงานอยู่ในระดับมากทุกข้อ เรียงลำดับค่าเฉลี่ยมากที่สุด 3 อันดับ คือ หัวหน้าศูนย์ฯ จบการศึกษาไม่ต่ำกว่าระดับปริญญาตรีสาขาการศึกษาปฐมวัย ($\bar{X} = 4.33$, S.D. = 0.75) ครูผู้ดูแลเด็กจบการศึกษาระดับปริญญาตรีทางการศึกษาอื่นและมีประสบการณ์การทำงานด้านเด็กปฐมวัยไม่น้อยกว่า 3 ปี ($\bar{X} = 4.08$, S.D. = 0.79) หัวหน้าศูนย์ฯ/ครูผู้ดูแลเด็ก มีความมุ่งมั่นพัฒนาตนเอง แสวงหาความรู้ เทคนิควิธีการสอนใหม่ ๆ ($\bar{X} = 4.08$, S.D. = 1.00) และค่าเฉลี่ยน้อยสุด คือ หัวหน้าศูนย์ฯ/ครูผู้ดูแลเด็ก มีปฏิสัมพันธ์ที่ดีกับผู้เรียน ผู้ปกครองและชุมชน ($\bar{X} = 3.83$, S.D. = 0.83)

สภาพการดำเนินงานของครูผู้ดูแลเด็กด้านบุคลากรโดยรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.42$, S.D. = 0.19) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า สภาพการดำเนินงานอยู่ในระดับมาก 4 ข้อ และระดับปานกลาง 3 ข้อ เรียงลำดับค่าเฉลี่ยมากที่สุด 3 อันดับ คือ ครูผู้ดูแลเด็ก/ผู้ช่วยครูผู้ดูแลเด็ก จบการศึกษาระดับปริญญาตรีทางการศึกษาอื่นและมีประสบการณ์การทำงานด้านเด็กปฐมวัยไม่น้อยกว่า 3 ปี ($\bar{X} = 3.58$, S.D. = 0.50) ศูนย์ฯ มีการประเมินความพึงพอใจของผู้มีส่วนได้ส่วนเสียเกี่ยวกับคุณภาพการจัดการศึกษาของศูนย์ฯ อย่างน้อยปีละ 2 ครั้ง ($\bar{X} = 3.58$, S.D. = 0.50) มีจำนวนครูผู้ดูแลเด็กและบุคลากรสนับสนุนเพียงพอต่อจำนวนเด็ก ($\bar{X} = 3.54$, S.D. = 0.58) และค่าเฉลี่ยน้อยสุด คือ หัวหน้าศูนย์ฯ จบการศึกษาระดับปริญญาตรีสาขาการศึกษาปฐมวัย ($\bar{X} = 3.38$, S.D. = 0.50)

สภาพการดำเนินงานของคณะกรรมการศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก ด้านบุคลากรโดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X} = 3.37$, S.D. = 0.45) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า สภาพการดำเนินงานอยู่ในระดับมาก 1 ข้อ และระดับปานกลาง 6 ข้อ เรียงลำดับค่าเฉลี่ยมากที่สุด 3 อันดับ คือ ผู้ประกอบอาหารมีสุขภาพดีปฏิบัติงานอย่างถูกต้องลักษณะและต้องได้รับการอบรมความรู้ด้านโภชนาการสำหรับเด็กปฐมวัยอย่างน้อยปีละ 2 ครั้ง ($\bar{X} = 3.69$, S.D. = 0.87) ผู้ทำความสะอาดของศูนย์ฯ มีความตั้งใจปฏิบัติงานด้วยความรักความอ่อนโยนเอื้อต่อการปฏิบัติหน้าที่ในการดูแลเด็กอย่างเหมาะสม ($\bar{X} = 3.41$, S.D. = 0.49) หัวหน้าศูนย์ฯ/ครูผู้ดูแลเด็ก มีความมุ่งมั่นพัฒนาตนเอง แสวงหาความรู้ เทคนิควิธีการสอนใหม่ ๆ ($\bar{X} = 3.35$, S.D. = 0.48) และค่าเฉลี่ยน้อยสุด คือหัวหน้าศูนย์ฯ/ครูผู้ดูแลเด็ก มีปฏิสัมพันธ์ที่ดีกับผู้เรียน ผู้ปกครองและชุมชน ($\bar{X} = 3.18$, S.D. = 0.39)

มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม
RAJABHAT MAHASARAKHAM UNIVERSITY

ระดับสภาพการดำเนินงาน ของศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก	หัวหน้าศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก n = 12			ครูผู้ดูแลเด็ก n = 26			คณะกรรมการศูนย์ พัฒนาเด็กเล็ก n = 116			โดยรวม n = 154		
	\bar{X}	S.D.	แปล ความ	\bar{X}	S.D.	แปล ความ	\bar{X}	S.D.	แปล ความ	\bar{X}	S.D.	แปล ความ
	3. มีการสนับสนุน งบประมาณและทรัพยากร เพื่อการจัดการศึกษา	3.75	0.62	มาก	3.65	0.49	มาก	4.17	0.91	มาก	4.05	0.85
4. ศูนย์ฯ จัดสภาพแวดล้อมที่ เอื้อต่อการเรียนรู้วิชาการ สถานที่เหมาะสม	4.33	0.49	มาก	3.81	0.57	มาก	3.97	0.91	มาก	3.97	0.84	มาก
5. ศูนย์ฯ มีการส่งเสริม สุขภาพอนามัยและความ ปลอดภัยของผู้เรียน	3.67	0.49	มาก	3.46	0.65	ปาน กลาง	4.05	0.89	มาก	3.92	0.86	มาก
6. ศูนย์ฯ มีการจัดกิจกรรม ส่งเสริมสุขภาพอนามัยและ ความปลอดภัยของผู้เรียน	3.75	0.87	มาก	3.50	0.51	ปาน กลาง	4.13	0.88	มาก	3.99	0.86	มาก

จากตารางที่ 9 พบว่า สภาพการดำเนินงานของศูนย์พัฒนาเด็กเล็กด้านอาคารสถานที่ สิ่งแวดล้อม และความปลอดภัยของศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก โดยรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.87$, S.D. = 0.46) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า สภาพการดำเนินงานอยู่ในระดับมาก 7 ข้อ และระดับปานกลาง 1 ข้อ เรียงลำดับค่าเฉลี่ยมากที่สุด 3 อันดับ คือ ศูนย์ฯ มีทรัพยากรและสภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อการจัดประสบการณ์การเรียนรู้ที่มีประสิทธิภาพ ($\bar{X} = 4.05$, S.D. = 0.85) มีการสนับสนุนงบประมาณและทรัพยากรเพื่อการจัดการศึกษา ($\bar{X} = 4.05$, S.D. = 0.83) ศูนย์ฯ มีการจัดกิจกรรมส่งเสริมสุขภาพอนามัยและความปลอดภัยของผู้เรียน ($\bar{X} = 3.99$, S.D. = 0.86) และค่าเฉลี่ยน้อยสุด คือ ศูนย์ฯ มีการจัดห้องเรียน พื้นที่สีเขียว สนามเด็กเล่นและสิ่งอำนวยความสะดวกเพียงพอให้อยู่ในสภาพใช้งานได้ดี ($\bar{X} = 3.43$, S.D. = 0.55) และเมื่อพิจารณาตามสถานภาพ พบว่า

สภาพการดำเนินงานของหัวหน้าศูนย์พัฒนาเด็กเล็กด้านอาคารสถานที่ สิ่งแวดล้อม และความปลอดภัยของศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก โดยรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.95$, S.D. = 0.24) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า สภาพการดำเนินงานอยู่ในระดับมากทุกข้อ เรียงลำดับค่าเฉลี่ยมากที่สุด 3 อันดับ คือ ศูนย์ฯ จัดสภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อการเรียนรู้มีอาคารสถานที่เหมาะสม ($\bar{X} = 4.33$, S.D. = 0.49) ศูนย์ฯ มีการจัดห้องเรียน พื้นที่สีเขียว สนามเด็กเล่นและสิ่งอำนวยความสะดวกเพียงพอให้อยู่ในสภาพใช้งานได้ดี ($\bar{X} = 4.08$, S.D. = 0.79) ศูนย์ฯ มีและใช้แหล่งเรียนรู้ ภูมิปัญญาท้องถิ่นทั้งในและนอกศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก ($\bar{X} = 4.08$, S.D. = 0.79) และค่าเฉลี่ยน้อยสุด คือ ศูนย์ฯ มีการส่งเสริมสุขภาพอนามัยและความปลอดภัยของผู้เรียน ($\bar{X} = 3.67$, S.D. = 0.49)

สภาพการดำเนินงานของครูผู้ดูแลเด็ก ด้านอาคารสถานที่ สิ่งแวดล้อม และความปลอดภัยของศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก โดยรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.57$, S.D. = 0.18) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า สภาพการดำเนินงานอยู่ในระดับมาก 4 ข้อ และระดับปานกลาง 4 ข้อ เรียงลำดับค่าเฉลี่ยมากที่สุด 3 อันดับ คือ ศูนย์ฯ จัดสภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อการเรียนรู้มีอาคารสถานที่เหมาะสม ($\bar{X} = 3.81$, S.D. = 0.57) ศูนย์ฯ มีการจัดห้องเรียน พื้นที่สีเขียว สนามเด็กเล่นและสิ่งอำนวยความสะดวกเพียงพอให้อยู่ในสภาพใช้งานได้ดี ($\bar{X} = 3.77$, S.D. = 0.51) ศูนย์ฯ มีทรัพยากรและสภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อการจัดประสบการณ์การเรียนรู้ที่มีประสิทธิภาพ ($\bar{X} = 3.73$, S.D. = 0.45) และค่าเฉลี่ยน้อยสุด คือ ศูนย์ฯ มีและใช้แหล่งเรียนรู้ ภูมิปัญญาท้องถิ่นทั้งในและนอกศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก ($\bar{X} = 3.23$, S.D. = 0.43)

สภาพการดำเนินงานของคณะกรรมการศูนย์พัฒนาเด็กเล็กด้านอาคารสถานที่ สิ่งแวดล้อม และความปลอดภัยของศูนย์พัฒนาเด็กเล็กโดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X} = 3.93$, S.D. = 0.50) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า สภาพการดำเนินงานอยู่ในระดับมาก 1 ข้อ และระดับปานกลาง 6 ข้อ เรียงลำดับค่าเฉลี่ยมากที่สุด 3 อันดับ คือ ผู้ประกอบอาหารมีสุขภาพดีปฏิบัติงานอย่างถูกต้องลักษณะและต้องได้รับการอบรมความรู้ด้านโภชนาการสำหรับเด็กปฐมวัยอย่างน้อยปีละ 2 ครั้ง ($\bar{X} = 4.17$, S.D. = 0.91) ผู้ทำความสะอาดของศูนย์ฯ มีความตั้งใจปฏิบัติงานด้วยความรักความอ่อนโยนเอื้อต่อการปฏิบัติหน้าที่ในการดูแลเด็กอย่างเหมาะสม ($\bar{X} = 4.14$, S.D. = 0.88) หัวหน้าศูนย์ฯ/ครูผู้ดูแลเด็ก มีความมุ่งมั่นพัฒนาตนเองแสวงหาความรู้ เทคนิควิธีการสอนใหม่ ๆ ($\bar{X} = 4.13$, S.D. = 0.88) และค่าเฉลี่ยน้อยสุด คือ หัวหน้าศูนย์ฯ/ครูผู้ดูแลเด็ก มีปฏิสัมพันธ์ที่ดีกับผู้เรียน ผู้ปกครองและชุมชน ($\bar{X} = 3.97$, S.D. = 0.91)

มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม
RAJABHAT MAHASARAKHAM UNIVERSITY

ตารางที่ 10 แสดงค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน สภาพการดำเนินงานของศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก สังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น อำเภอเชียงยืน จังหวัดมหาสารคาม จำแนกตามสถานภาพ ด้านวิชาการและกิจกรรมตามหลักสูตร

	หัวหน้าศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก			ครูผู้ดูแลเด็ก			คณะกรรมการศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก			โดยรวม		
	\bar{X}	S.D.	แปลความ	\bar{X}	S.D.	แปลความ	\bar{X}	S.D.	แปลความ	\bar{X}	S.D.	แปลความ
ระดับสภาพการดำเนินงานของศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก	4.00	0.75	มาก	3.35	0.49	ปานกลาง	4.14	0.93	มาก	3.99	0.90	มาก
1. ศูนย์ มีการจัดทำหลักสูตรและกระบวนการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ และสอดคล้องกับบริบทท้องถิ่น	3.75	0.45	มาก	4.00	0.57	มาก	4.32	0.67	มาก	4.22	0.66	มาก
2. มีการจัดกิจกรรมอย่างหลากหลายตามความสนใจ ความถนัดและความต้องการของผู้เรียน												

ระดับสภาพการดำเนินงาน ของศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก	หัวหน้าศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก n = 12			ครูผู้ดูแลเด็ก n = 26			คณะกรรมการศูนย์ พัฒนาเด็กเล็ก n = 116			โดยรวม n = 154		
	\bar{X}	S.D.	แปล ความ	\bar{X}	S.D.	แปล ความ	\bar{X}	S.D.	แปล ความ	\bar{X}	S.D.	แปล ความ
	6. ส่งเสริมให้ครูผู้ดูแลเด็ก ทำ วิจัยในชั้นเรียนเพื่อพัฒนา ผู้เรียน	4.08	0.79	มาก	3.46	0.71	ปาน กลาง	4.11	0.90	มาก	4.00	0.82
7. มีการประเมินผล พัฒนาการของผู้เรียนและ รายงานผลของผู้เรียนให้กับ ผู้ปกครองทราบ	3.92	0.79	มาก	4.04	0.66	มาก	3.94	0.87	มาก	3.95	0.83	มาก
โดยรวม	3.92	0.22	มาก	3.71	0.22	มาก	4.09	0.69	มาก	4.01	0.63	มาก

จากตารางที่ 10 พบว่า สภาพการดำเนินงานของศูนย์พัฒนาเด็กเล็กด้านวิชาการและ
กิจกรรมตามหลักสูตรโดยรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.01$, S.D. = 0.63) เมื่อพิจารณาเป็นราย
ข้อ พบว่า สภาพการดำเนินงานอยู่ในระดับมากทุกข้อ เรียงลำดับค่าเฉลี่ยมากที่สุด 3 อันดับ คือ
มีการจัดกิจกรรมอย่างหลากหลายตามความสนใจ ความถนัดและความต้องการของผู้เรียน
($\bar{X} = 4.22$, S.D. = 0.66) หัวหน้าศูนย์ฯ/ครูผู้ดูแลเด็ก ผู้เรียน ผู้ปกครองและชุมชนมีส่วนร่วมใน
การจัดกิจกรรมการเรียนรู้ ($\bar{X} = 4.07$, S.D. = 0.80) ส่งเสริมให้ครูผู้ดูแลเด็ก ทำวิจัยในชั้นเรียน
เพื่อพัฒนาผู้เรียน ($\bar{X} = 4.00$, S.D. = 0.82) และค่าเฉลี่ยน้อยสุด คือมีการนิเทศ ติดตามและ
สนับสนุนการจัดทำแผนการจัดประสบการณ์การเรียนรู้และนำผล ไปปรับปรุงอย่างสม่ำเสมอ
($\bar{X} = 3.89$, S.D. = 0.82) และเมื่อพิจารณาตามสถานภาพ พบว่า

สภาพการดำเนินงานของหัวหน้าศูนย์พัฒนาเด็กเล็กด้านวิชาการและกิจกรรมตาม
หลักสูตรโดยรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.92$, S.D. = 0.22) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า
สภาพการดำเนินงานอยู่ในระดับมาก 6 ข้อ และระดับปานกลาง 1 ข้อ เรียงลำดับค่าเฉลี่ยมากที่สุด
3 อันดับ คือ หัวหน้าศูนย์ฯ/ครูผู้ดูแลเด็ก ผู้เรียน ผู้ปกครองและชุมชนมีส่วนร่วมในการจัด
กิจกรรมการเรียนรู้ ($\bar{X} = 4.17$, S.D. = 0.83) ส่งเสริมให้ครูผู้ดูแลเด็ก ทำวิจัยในชั้นเรียนเพื่อ
พัฒนาผู้เรียน ($\bar{X} = 4.08$, S.D. = 0.79) ส่งเสริมให้หัวหน้าศูนย์ฯ/ครูผู้ดูแลเด็ก จัดทำแผนการจัด
ประสบการณ์ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ ($\bar{X} = 4.00$, S.D. = 0.74) และค่าเฉลี่ยน้อยสุด คือมีการ
นิเทศ ติดตามและสนับสนุนการจัดทำแผนการจัดประสบการณ์การเรียนรู้และนำผล ไป
ปรับปรุงอย่างสม่ำเสมอ ($\bar{X} = 3.50$, S.D. = 0.52)

สภาพการดำเนินงานของครูผู้ดูแลเด็กด้านวิชาการและกิจกรรมตามหลักสูตร โดยรวม
อยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.71$, S.D. = 0.22) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า สภาพการดำเนินงาน
อยู่ในระดับมาก 4 ข้อ และระดับปานกลาง 4 ข้อ เรียงลำดับค่าเฉลี่ยมากที่สุด 3 อันดับ คือ มีการ
ประเมินผลพัฒนาการของผู้เรียนและรายงานผลของผู้เรียนให้กับผู้ปกครองทราบ ($\bar{X} = 4.04$,
S.D. = 0.66) มีการจัดกิจกรรมอย่างหลากหลายตามความสนใจ ความถนัดและความต้องการของ
ผู้เรียน ($\bar{X} = 4.00$, S.D. = 0.57) มีการนิเทศ ติดตามและสนับสนุนการจัดทำแผนการจัด
ประสบการณ์การเรียนรู้และนำผล ไปปรับปรุงอย่างสม่ำเสมอ ($\bar{X} = 3.96$, S.D. = 0.66) และ
ค่าเฉลี่ยน้อยสุด คือหัวหน้าศูนย์ฯ/ครูผู้ดูแลเด็ก ผู้เรียน ผู้ปกครองและชุมชนมีส่วนร่วมในการ
จัดกิจกรรมการเรียนรู้ ($\bar{X} = 3.31$, S.D. = 0.47)

สภาพการดำเนินงานของคณะกรรมการศูนย์พัฒนาเด็กเล็กด้านวิชาการและกิจกรรม
ตามหลักสูตร โดยรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.09$, S.D. = 0.69) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า

สภาพการดำเนินงานอยู่ในระดับมากทุกข้อ เรียงลำดับค่าเฉลี่ยมากที่สุด 3 อันดับ คือ มีการจัดกิจกรรมอย่างหลากหลายตามความสนใจ ความถนัดและความต้องการของผู้เรียน ($\bar{X} = 4.32$, S.D. = 0.67) หัวหน้าศูนย์ฯ/ครูผู้ดูแลเด็ก ผู้เรียน ผู้ปกครองและชุมชนมีส่วนร่วมในการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ ($\bar{X} = 4.23$, S.D. = 0.76) ศูนย์ฯ มีการจัดทำหลักสูตรและกระบวนการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญและสอดคล้องกับบริบทท้องถิ่น ($\bar{X} = 4.14$, S.D. = 0.93) และค่าเฉลี่ยน้อยสุด คือ มีการนิเทศ ติดตามและสนับสนุนการจัดทำแผนการจัดประสบการณ์การเรียนรู้และนำผลไปปรับปรุงอย่างสม่ำเสมอ ($\bar{X} = 3.91$, S.D. = 0.87)

มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม
RAJABHAT MAHASARAKHAM UNIVERSITY

ตารางที่ 11 แสดงค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน สภาพการดำเนินงานของศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก สังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น อำเภอเซียงฮีน จังหวัดมหาสารคาม จำแนกตามสถานภาพ ด้านการมีส่วนร่วมและการสนับสนุนจากทุกภาคส่วน

	หัวหน้าศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก n = 12			ครูผู้ดูแลเด็ก n = 26			คณะกรรมการศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก n = 116			โดยรวม n = 154		
	\bar{X}	S.D.	แปลความ	\bar{X}	S.D.	แปลความ	\bar{X}	S.D.	แปลความ	\bar{X}	S.D.	แปลความ
ระดับสภาพการดำเนินงาน ของศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก	4.08	0.79	มาก	3.77	0.43	มาก	3.62	0.78	มาก	3.68	0.74	มาก
1. มีการจัดตั้งคณะกรรมการ ศูนย์ฯ ตามมาตรฐานการ ดำเนินงานศูนย์ฯของ อปท.	4.08	0.67	มาก	3.73	0.45	มาก	3.18	0.34	ปานกลาง	3.34	0.52	ปานกลาง
2. คณะกรรมการศูนย์ฯมี บทบาทในการกำหนด ทิศทางและการบริหารศูนย์ฯ	4.33	0.78	มาก	3.92	0.48	มาก	3.34	0.54	ปานกลาง	3.51	0.64	มาก
3. มีการบริหารจัดการ โดย การมีส่วนร่วมในการจัด การศึกษาจากทุกภาคส่วน												

จากตารางที่ 11 พบว่า สภาพการดำเนินงานของศูนย์พัฒนาเด็กเล็กด้านการมีส่วนร่วมและการสนับสนุนจากทุกภาคส่วนโดยรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.50$, S.D. = 0.36) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า สภาพการดำเนินงานอยู่ในระดับมาก 4 ข้อ และระดับปานกลาง 4 ข้อ เรียงลำดับค่าเฉลี่ยมากที่สุด 3 อันดับ คือผู้ปกครองและชุมชนให้การยอมรับศูนย์ฯ และมีส่วนร่วมสนับสนุนในการพัฒนาการศึกษา ($\bar{X} = 3.83$, S.D. = 0.85) มีการจัดตั้งคณะกรรมการศูนย์ฯ ตามมาตรฐานการดำเนินงานศูนย์ฯของ อปท. ($\bar{X} = 3.68$, S.D. = 0.74) ศูนย์ฯ เป็นแหล่งเรียนรู้และส่งเสริมความสัมพันธ์ ความร่วมมือกับชุมชนในการให้ความรู้และบริการ ($\bar{X} = 3.63$, S.D. = 0.78) และค่าเฉลี่ยน้อยสุด คือหัวหน้าศูนย์ฯครู ผู้ดูแลเด็กและผู้เรียนมีคุณภาพเป็นที่ยอมรับของผู้ปกครองและชุมชน ($\bar{X} = 3.29$, S.D. = 0.52) และเมื่อพิจารณาตามสถานภาพ พบว่า

สภาพการดำเนินงานของหัวหน้าศูนย์พัฒนาเด็กเล็กด้านการมีส่วนร่วมและการสนับสนุนจากทุกภาคส่วนโดยรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.81$, S.D. = 0.29) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า สภาพการดำเนินงานอยู่ในระดับมาก 6 ข้อ และระดับปานกลาง 1 ข้อ เรียงลำดับค่าเฉลี่ยมากที่สุด 3 อันดับ คือ มีการบริหารจัดการ โดยการมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษาจากทุกภาคส่วน ($\bar{X} = 4.33$, S.D. = 0.78) มีการจัดตั้งคณะกรรมการศูนย์ฯ ตามมาตรฐานการดำเนินงานศูนย์ฯของ อปท. ($\bar{X} = 4.08$, S.D. = 0.79) คณะกรรมการศูนย์ฯมีบทบาทในการกำหนดทิศทางและการบริหารศูนย์ฯ ($\bar{X} = 4.08$, S.D. = 0.67) และค่าเฉลี่ยน้อยสุด คือศูนย์ฯเป็นแหล่งเรียนรู้และส่งเสริมความสัมพันธ์ ความร่วมมือกับชุมชนในการให้ความรู้และบริการ ($\bar{X} = 3.17$, S.D. = 0.39)

สภาพการดำเนินงานของครูผู้ดูแลเด็กด้านการมีส่วนร่วมและการสนับสนุนจากทุกภาคส่วนโดยรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.88$, S.D. = 0.22) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า สภาพการดำเนินงานอยู่ในระดับมากทุกข้อ เรียงลำดับค่าเฉลี่ยมากที่สุด 3 อันดับ คือ ศูนย์ฯเป็นแหล่งเรียนรู้และส่งเสริมความสัมพันธ์ ความร่วมมือกับชุมชนในการให้ความรู้และบริการ ($\bar{X} = 4.08$, S.D. = 0.84) มีระบบและกลไกการตรวจสอบการปฏิบัติตามแผนพัฒนาการศึกษา และการใช้ทรัพยากรในศูนย์ฯ ($\bar{X} = 3.96$, S.D. = 0.82) ผู้ปกครองและชุมชนให้การยอมรับศูนย์ฯและมีส่วนร่วมสนับสนุนในการพัฒนาการศึกษา ($\bar{X} = 3.92$, S.D. = 0.48) และค่าเฉลี่ยน้อยสุด คือคณะกรรมการศูนย์ฯมีบทบาทในการกำหนดทิศทางและการบริหารศูนย์ฯ ($\bar{X} = 3.73$, S.D. = 0.45)

สภาพการดำเนินงานของคณะกรรมการศูนย์พัฒนาเด็กเล็กด้านการมีส่วนร่วมและการสนับสนุนจากทุกภาคส่วนโดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X} = 3.39$, S.D. = 0.31) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า สภาพการดำเนินงานอยู่ในระดับมาก 3 ข้อ และระดับปานกลาง 4 ข้อ เรียงลำดับค่าเฉลี่ยมากที่สุด 3 อันดับ คือ ผู้ปกครองและชุมชนให้การยอมรับศูนย์ฯ และมีส่วนร่วมสนับสนุนในการพัฒนาการศึกษา ($\bar{X} = 3.78$, S.D. = 0.91) มีการจัดตั้งคณะกรรมการศูนย์ฯ ตามมาตรฐานการดำเนินงานศูนย์ฯ ของ อปท. ($\bar{X} = 3.62$, S.D. = 0.78) ศูนย์ฯ เป็นแหล่งเรียนรู้และส่งเสริมความสัมพันธ์ ความร่วมมือกับชุมชนในการให้ความรู้และบริการ ($\bar{X} = 3.58$, S.D. = 0.76) และค่าเฉลี่ยน้อยสุด คือ หัวหน้าศูนย์ฯ ครู ผู้ดูแลเด็กและผู้เรียนมีคุณภาพเป็นที่ยอมรับของผู้ปกครองและชุมชน ($\bar{X} = 3.11$, S.D. = 0.32)

มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม
RAJABHAT MAHASARAKHAM UNIVERSITY

ตารางที่ 12 แสดงค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน สภาพการดำเนินงานของศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก สังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น อำเภอเซียงฮีน จังหวัดมหาสารคาม จำแนกตามสถานภาพ ด้านส่งเสริมเครือข่ายการพัฒนาเด็กปฐมวัย

ระดับสภาพการดำเนินงาน ของศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก	หัวหน้าศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก n = 12		ครูผู้ดูแลเด็ก n = 26		คณะกรรมการศูนย์ พัฒนาเด็กเล็ก n = 116		โดยรวม n = 154	
	เฉลี่ย	S.D.	เฉลี่ย	S.D.	เฉลี่ย	S.D.	เฉลี่ย	S.D.
1. มีการส่งเสริมสนับสนุน การจัดประชุมหัวหน้าศูนย์ฯ ครูผู้ดูแลเด็กผู้ช่วยครูผู้ดูแล เด็กระหว่างองค์กรปกครอง ส่วนท้องถิ่นเพื่อกำหนดแผน ความร่วมมือในการ ดำเนินงานของศูนย์พัฒนา เด็กเล็ก	4.17	0.72	0.81	0.57	4.16	0.82	4.10	0.78
		แปล ความ		แปล ความ		แปล ความ		แปล ความ
		มาก		มาก		มาก		มาก

ระดับสภาพการดำเนินงาน ของศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก	หัวหน้าศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก n = 12			ครูผู้ดูแลเด็ก n = 26			คณะกรรมการศูนย์ พัฒนาเด็กเล็ก n = 116			โดยรวม n = 154		
	\bar{X}	S.D.	แปล ความ	\bar{X}	S.D.	แปล ความ	\bar{X}	S.D.	แปล ความ	\bar{X}	S.D.	แปล ความ
5. เปิดโอกาสให้ทุกภาคส่วน มีส่วนร่วมในการพัฒนาเด็ก ปฐมวัย	3.08	0.29	ปาน กลาง	4.00	0.63	มาก	4.28	0.83	มาก	4.14	0.84	มาก
6. สรุปและรายงานผลการ ดำเนินงานให้แก่องค์กร ปกครองส่วนท้องถิ่นต้น สังกัด	3.67	0.89	มาก	3.73	0.60	มาก	4.16	0.89	มาก	4.05	0.87	มาก
โดยรวม	3.60	0.28	มาก	3.85	0.27	มาก	4.16	0.77	มาก	4.06	0.70	มาก

จากตารางที่ 12 พบว่า สภาพการดำเนินงานของศูนย์พัฒนาเด็กเล็กด้านส่งเสริม
 เครื่องมือการพัฒนาเด็กปฐมวัยโดยรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.06$, S.D. = 0.70) เมื่อพิจารณา
 เป็นรายข้อ พบว่า สภาพการดำเนินงานอยู่ในระดับมากทุกข้อ เรียงลำดับค่าเฉลี่ยมากที่สุด 3
 อันดับ คือ เปิดโอกาสให้ทุกภาคส่วนมีส่วนร่วมในการพัฒนาเด็กปฐมวัย ($\bar{X} = 4.14$,
 S.D. = 0.84) มีการส่งเสริมสนับสนุนการจัดประชุมหัวหน้าศูนย์ฯ ครูผู้ดูแลเด็กผู้ช่วยครูผู้ดูแล
 เด็กระหว่างองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นเพื่อกำหนดแผนความร่วมมือในการดำเนินงานของ
 ศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก ($\bar{X} = 4.10$, S.D. = 0.78) แต่งตั้งคณะกรรมการดำเนินงานเครื่องมือ
 พัฒนาเด็กเล็ก ($\bar{X} = 4.07$, S.D. = 0.86) และค่าเฉลี่ยน้อยสุด คือ เสริมสร้างความเข้มแข็งในการ
 ปฏิบัติงานด้านพัฒนาเด็กปฐมวัยระหว่างหัวหน้าศูนย์พัฒนาเด็กเล็กครูผู้ดูแลเด็กผู้ช่วยครูผู้ดูแล
 เด็กผู้บริหารและผู้ที่เกี่ยวข้องขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ($\bar{X} = 3.97$, S.D. = 0.76) และ
 เมื่อพิจารณาตามสถานภาพ พบว่า

สภาพการดำเนินงานของหัวหน้าศูนย์พัฒนาเด็กเล็กด้านส่งเสริมเครื่องมือการพัฒนา
 เด็กปฐมวัยโดยรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.17$, S.D. = 0.28) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า
 สภาพการดำเนินงานอยู่ในระดับมาก 4 ข้อ และระดับปานกลาง 2 ข้อ เรียงลำดับค่าเฉลี่ยมากที่สุด
 3 อันดับ คือ มีการส่งเสริมสนับสนุนการจัดประชุมหัวหน้าศูนย์ฯ ครูผู้ดูแลเด็กผู้ช่วยครูผู้ดูแล
 เด็กระหว่างองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นเพื่อกำหนดแผนความร่วมมือในการดำเนินงานของ
 ศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก ($\bar{X} = 4.17$, S.D. = 0.72) จัดทำแผนงานปฏิทินงานและแนวทางการ
 ปฏิบัติงานตามกำหนดการ ($\bar{X} = 3.67$, S.D. = 0.86) สรุปและรายงานผลการดำเนินงานให้แก่
 องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นต้นสังกัด ($\bar{X} = 3.67$, S.D. = 0.65) และค่าเฉลี่ยน้อยสุด คือ เปิด
 โอกาสให้ทุกภาคส่วนมีส่วนร่วมในการพัฒนาเด็กปฐมวัย ($\bar{X} = 3.08$, S.D. = 0.29)

สภาพการดำเนินงานของครูผู้ดูแลเด็กด้านส่งเสริมเครื่องมือการพัฒนาเด็กปฐมวัยโดย
 รวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.85$, S.D. = 0.27) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า สภาพการ
 ดำเนินงานอยู่ในระดับมากทุกข้อ เรียงลำดับค่าเฉลี่ยมากที่สุด 3 อันดับ คือ แต่งตั้งคณะกรรมการ
 ดำเนินงานเครื่องมือพัฒนาเด็กเล็ก ($\bar{X} = 4.19$, S.D. = 0.63) เปิดโอกาสให้ทุกภาคส่วนมี
 ส่วนร่วมในการพัฒนาเด็กปฐมวัย ($\bar{X} = 4.00$, S.D. = 0.63) มีการส่งเสริมสนับสนุนการจัด
 ประชุมหัวหน้าศูนย์ฯ ครูผู้ดูแลเด็กผู้ช่วยครูผู้ดูแลเด็กระหว่างองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นเพื่อ
 กำหนดแผนความร่วมมือในการดำเนินงานของศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก ($\bar{X} = 3.81$, S.D. = 0.57)
 และค่าเฉลี่ยน้อยสุด คือ เสริมสร้างความเข้มแข็งในการปฏิบัติงานด้านพัฒนาเด็กปฐมวัย

ระหว่างหัวหน้าศูนย์พัฒนาเด็กเล็กครูผู้ดูแลเด็กผู้ช่วยครูผู้ดูแลเด็กผู้บริหารและผู้ที่เกี่ยวข้องของ
องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ($\bar{X} = 3.65$, S.D. = 0.49)

สภาพการดำเนินงานของคณะกรรมการศูนย์พัฒนาเด็กเล็กด้านส่งเสริมเครือข่ายการ
พัฒนาเด็กปฐมวัยโดยรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.16$, S.D. = 0.77) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ
พบว่า สภาพการดำเนินงานอยู่ในระดับมากทุกข้อ เรียงลำดับค่าเฉลี่ยมากที่สุด 3 อันดับ คือ เปิด
โอกาสให้ทุกภาคส่วนมีส่วนร่วมในการพัฒนาเด็กปฐมวัย ($\bar{X} = 4.28$, S.D. = 0.83) จัดทำ
แผนงานปฏิทินงานและแนวทางการปฏิบัติงานตามกำหนดการ ($\bar{X} = 4.18$, S.D. = 0.86) มีการ
ส่งเสริมสนับสนุนการจัดประชุมหัวหน้าศูนย์ฯ ครูผู้ดูแลเด็กผู้ช่วยครูผู้ดูแลเด็กระหว่างองค์กร
ปกครองส่วนท้องถิ่นเพื่อกำหนดแผนความร่วมมือในการดำเนินงานของศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก
($\bar{X} = 4.16$, S.D. = 0.82) และค่าเฉลี่ยน้อยสุด คือเสริมสร้างความเข้มแข็งในการปฏิบัติงานด้าน
พัฒนาเด็กปฐมวัยระหว่างหัวหน้าศูนย์พัฒนาเด็กเล็กครูผู้ดูแลเด็กผู้ช่วยครูผู้ดูแลเด็กผู้บริหาร
และผู้ที่เกี่ยวข้องขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ($\bar{X} = 4.08$, S.D. = 0.78)

ตอนที่ 3 การวิเคราะห์เปรียบเทียบสภาพการดำเนินงานของศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก
 สังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น อำเภอเชียงยืน จังหวัดมหาสารคาม จำแนกตามสถานภาพ
 ตารางที่ 13 ผลการเปรียบเทียบสภาพการดำเนินงานของศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก สังกัดองค์กร
 ปกครองส่วนท้องถิ่น อำเภอเชียงยืน จังหวัดมหาสารคาม จำแนกตามสถานภาพ
 ทั้งโดยรวมและรายด้าน

สภาพการดำเนินงาน ของศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก	แหล่งความ แปรปรวน	SS	Df	MS	F	P – value
1. ด้านการบริหาร จัดการศูนย์พัฒนาเด็ก เล็ก	ระหว่างกลุ่ม	7.80	2	3.90	15.87	0.000*
	ภายในกลุ่ม	37.11	151	0.25		
	รวม	44.91	153			
2. ด้านบุคลากร	ระหว่างกลุ่ม	3.03	2	1.51	15.86	0.000*
	ภายในกลุ่ม	14.40	151	0.10		
	รวม	17.42	153			
3. ด้านอาคาร สถานที่ สิ่งแวดล้อมและความ ปลอดภัย	ระหว่างกลุ่ม	2.64	2	1.32	6.70	0.002*
	ภายในกลุ่ม	29.75	151	0.20		
	รวม	32.39	153			
4. ด้านวิชาการ และ กิจกรรมตามหลักสูตร	ระหว่างกลุ่ม	3.06	2	1.53	4.04	0.019*
	ภายในกลุ่ม	57.10	151	0.38		
	รวม	60.16	153			
5. ด้านการมีส่วนร่วม และการสนับสนุนจาก ทุกภาคส่วน	ระหว่างกลุ่ม	6.37	2	3.18	36.26	0.000*
	ภายในกลุ่ม	13.26	151	0.09		
	รวม	19.62	153			
6. ด้านส่งเสริม เครือข่ายการพัฒนาเด็ก ปฐมวัย	ระหว่างกลุ่ม	4.85	2	2.42	5.14	0.007*
	ภายในกลุ่ม	71.11	151	0.47		
	รวม	75.96	153			
โดยรวม	ระหว่างกลุ่ม	0.63	2	0.31	3.25	0.041*
	ภายในกลุ่ม	14.57	151	0.10		
	รวม	15.19	153			

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

จากตารางที่ 13 พบว่าการเปรียบเทียบสภาพการดำเนินงานของศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก สังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น อำเภอเชียงยืน จังหวัดมหาสารคาม จำแนกตามสถานภาพ โดยรวมแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 และเมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า ทุกด้านแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

เพื่อให้ทราบถึงความแตกต่างจึงนำค่าเฉลี่ยไปเปรียบเทียบรายคู่ตามวิธีของเซฟเฟ่ ดังปรากฏในตารางที่ 14

ตารางที่ 14 ผลการเปรียบเทียบความแตกต่างรายคู่ของค่าเฉลี่ยสภาพการดำเนินงานของศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก สังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น อำเภอเชียงยืน จังหวัดมหาสารคาม จำแนกตามสถานภาพ โดยรวม

สถานภาพ	หัวหน้าศูนย์ฯ	ครูผู้ดูแลเด็ก	คณะกรรมการศูนย์ฯ
	3.88	3.66	3.81
หัวหน้าศูนย์ฯ	-	0.22*	0.07
ครูผู้ดูแลเด็ก	-	-	0.15*
คณะกรรมการศูนย์ฯ	-	-	-

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

จากตารางที่ 14 พบว่า กลุ่มตัวอย่างที่มีสถานภาพต่างกัน เห็นว่า สภาพการดำเนินงานของศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก สังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น อำเภอเชียงยืน จังหวัดมหาสารคาม โดยรวมหัวหน้าศูนย์ฯ กับครูผู้ดูแลเด็กและครูผู้ดูแลเด็กกับคณะกรรมการศูนย์ฯ มีความเห็นแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ส่วนหัวหน้าศูนย์ฯกับคณะกรรมการศูนย์ฯ มีความเห็น ไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

ตารางที่ 15 ผลการเปรียบเทียบความแตกต่างรายคู่ของค่าเฉลี่ยสภาพการดำเนินงานของศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก สังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น อำเภอเชียงยืน จังหวัดมหาสารคาม ด้านการบริหารจัดการศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก จำแนกตามสถานภาพ

สถานภาพ		หัวหน้าศูนย์ฯ	ครูผู้ดูแลเด็ก	คณะกรรมการศูนย์ฯ
	\bar{x}	3.96	3.42	4.03
หัวหน้าศูนย์ฯ	3.96	-	0.54*	0.07
ครูผู้ดูแลเด็ก	3.42	-	-	0.61*
คณะกรรมการศูนย์ฯ	4.03	-	-	-

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

จากตารางที่ 15 พบว่า กลุ่มตัวอย่างที่มีสถานภาพต่างกัน เห็นว่า สภาพการดำเนินงานของศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก สังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น อำเภอเชียงยืน จังหวัดมหาสารคาม ด้านการบริหารจัดการศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก หัวหน้าศูนย์ฯ กับครูผู้ดูแลเด็กและครูผู้ดูแลเด็กกับคณะกรรมการศูนย์ฯ มีความเห็นแตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ส่วนหัวหน้าศูนย์ฯ กับคณะกรรมการศูนย์ฯ มีความเห็นไม่แตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

ตารางที่ 16 ผลการเปรียบเทียบความแตกต่างรายคู่ของค่าเฉลี่ยสภาพการดำเนินงานของศูนย์
พัฒนาเด็กเล็ก สังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น อำเภอเขียงยืน จังหวัด
มหาสารคาม ด้านบุคลากร จำแนกตามสถานภาพ

สถานภาพ		หัวหน้า ศูนย์ฯ	ครูผู้ดูแล เด็ก	คณะกรรมการ ศูนย์ฯ
	\bar{x}	4.01	3.52	3.37
หัวหน้าศูนย์ฯ	4.01	-	0.49*	0.64*
ครูผู้ดูแลเด็ก	3.52	-	-	0.15
คณะกรรมการศูนย์ฯ	3.37	-	-	-

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

จากตารางที่ 16 พบว่า กลุ่มตัวอย่างที่มีสถานภาพต่างกัน เห็นว่า สภาพการดำเนินงาน
ของศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก สังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น อำเภอเขียงยืน จังหวัดมหาสารคาม
ด้านบุคลากรหัวหน้าศูนย์ฯกับครูผู้ดูแลเด็กและคณะกรรมการศูนย์ฯ กับคณะกรรมการศูนย์ฯ มี
ความเห็นแตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 และครูผู้ดูแลเด็กกับคณะกรรมการ
ศูนย์ฯมีความเห็นไม่แตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

ตารางที่ 17 ผลการเปรียบเทียบความแตกต่างรายคู่ของค่าเฉลี่ยสภาพการดำเนินงานของศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก สังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น อำเภอเขียงยืน จังหวัดมหาสารคาม ด้านอาคาร สถานที่ สิ่งแวดล้อมและความปลอดภัย จำแนกตามสถานภาพ

สถานภาพ		หัวหน้าศูนย์ฯ	ครูผู้ดูแลเด็ก	คณะกรรมการศูนย์ฯ
	\bar{x}	3.95	3.57	3.93
หัวหน้าศูนย์ฯ	3.95	-	0.38*	0.02
ครูผู้ดูแลเด็ก	3.57	-	-	0.36*
คณะกรรมการศูนย์ฯ	3.93	-	-	-

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

จากตารางที่ 17 พบว่า กลุ่มตัวอย่างที่มีสถานภาพต่างกัน เห็นว่า สภาพการดำเนินงานของศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก สังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น อำเภอเขียงยืน จังหวัดมหาสารคาม ด้านอาคาร สถานที่ สิ่งแวดล้อมและความปลอดภัย หัวหน้าศูนย์ฯ กับครูผู้ดูแลเด็กและครูผู้ดูแลเด็กกับคณะกรรมการศูนย์ฯ มีความเห็นแตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 และคณะกรรมการศูนย์ฯ กับหัวหน้าศูนย์ฯ มีความเห็นไม่แตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

ตารางที่ 18 ผลการเปรียบเทียบความแตกต่างรายคู่ของค่าเฉลี่ยสภาพการดำเนินงานของศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก สังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น อำเภอเขียงยืน จังหวัดมหาสารคาม ด้านวิชาการและกิจกรรมตามหลักสูตร จำแนกตามสถานภาพ

สถานภาพ		หัวหน้าศูนย์ฯ	ครูผู้ดูแลเด็ก	คณะกรรมการศูนย์ฯ
	\bar{x}	3.92	3.71	4.09
หัวหน้าศูนย์ฯ	3.92	-	0.21 *	0.17
ครูผู้ดูแลเด็ก	3.71	-	-	0.38 *
คณะกรรมการศูนย์ฯ	4.09	-	-	-

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

จากตารางที่ 18 พบว่า กลุ่มตัวอย่างที่มีสถานภาพต่างกัน เห็นว่า สภาพการดำเนินงานของศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก สังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น อำเภอเขียงยืน จังหวัดมหาสารคาม ด้านวิชาการ และกิจกรรมตามหลักสูตรหัวหน้าศูนย์ฯ กับครูผู้ดูแลเด็กและครูผู้ดูแลเด็กกับคณะกรรมการศูนย์ฯ มีความเห็นแตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 และคณะกรรมการศูนย์ฯ กับหัวหน้าศูนย์ฯ มีความเห็นไม่แตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

ตารางที่ 19 ผลการเปรียบเทียบความแตกต่างรายคู่ของค่าเฉลี่ยสภาพการดำเนินงานของศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก สังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น อำเภอเขียงยืน จังหวัดมหาสารคาม ด้านการมีส่วนร่วมและการสนับสนุนจากทุกภาคส่วน จำแนกตามสถานภาพ

สถานภาพ	หัวหน้าศูนย์ฯ	ครูผู้ดูแลเด็ก	คณะกรรมการศูนย์ฯ
\bar{x}	3.81	3.88	3.39
หัวหน้าศูนย์ฯ	3.81	-	0.42*
ครูผู้ดูแลเด็ก	3.88	-	0.49*
คณะกรรมการศูนย์ฯ	3.39	-	-

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

จากตารางที่ 19 พบว่ากลุ่มตัวอย่างที่มีสถานภาพต่างกัน เห็นว่า สภาพการดำเนินงานของศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก สังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น อำเภอเขียงยืน จังหวัดมหาสารคาม ด้านการมีส่วนร่วมและการสนับสนุนจากทุกภาคส่วนหัวหน้าศูนย์ฯ กับครูผู้ดูแลเด็ก มีความเห็นไม่แตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ครูผู้ดูแลเด็กกับคณะกรรมการศูนย์ฯ และคณะกรรมการศูนย์ฯ กับหัวหน้าศูนย์ฯ มีความเห็นแตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

ตารางที่ 20 ผลการเปรียบเทียบความแตกต่างรายคู่ของค่าเฉลี่ยสภาพการดำเนินงานของศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก สังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น อำเภอเขียงยืน จังหวัดมหาสารคาม ด้านส่งเสริมเครือข่ายการพัฒนาเด็กปฐมวัย จำแนกตามสถานภาพ

สถานภาพ	ห้วงหน้าศูนย์ฯ			
	\bar{x}	ครูผู้ดูแลเด็ก	ครูผู้ดูแลเด็ก	คณะกรรมการศูนย์ฯ
ห้วงหน้าศูนย์ฯ	3.60	-	0.25*	0.56*
ครูผู้ดูแลเด็ก	3.85	-	-	0.31*
คณะกรรมการศูนย์ฯ	4.16	-	-	-

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

จากตารางที่ 20 พบว่า กลุ่มตัวอย่างที่มีสถานภาพต่างกัน เห็นว่า สภาพการดำเนินงานของศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก สังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น อำเภอเขียงยืน จังหวัดมหาสารคาม ด้าน ส่งเสริมเครือข่ายการพัฒนาเด็กปฐมวัยห้วงหน้าศูนย์ฯ กับครูผู้ดูแลเด็กและครูผู้ดูแลเด็กกับคณะกรรมการศูนย์ฯ มีความเห็นแตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ส่วนคณะกรรมการศูนย์ฯ ห้วงหน้าศูนย์ฯ มีความเห็นแตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

ตอนที่ 4 ข้อเสนอแนะแนวทางการดำเนินงานของศูนย์พัฒนาเด็กเล็กสังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น อำเภอเขียงยืน จังหวัดมหาสารคามให้เกิดประสิทธิภาพสูงสุด

ตารางที่ 21 ข้อเสนอแนะแนวทางการดำเนินงานของศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก สังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น อำเภอเขียงยืน จังหวัดมหาสารคาม ด้านการบริหารจัดการศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก

ที่	ข้อเสนอแนะ	ความถี่
1	ผู้บริหารควรเป็นผู้ที่มีความรู้ด้านการจัดการศึกษาปฐมวัย	33
2	การบริหารจัดการควรเป็นไปตามนโยบายที่กำหนดไว้	12
3	ควรมีการตรวจสอบการเตรียมความพร้อมให้ผู้ดูแลเด็กมีความรู้ความเข้าใจหลักการสร้างและการใช้หลักสูตรการศึกษาปฐมวัยอย่างถูกต้อง	8
	รวม	53

จากตารางที่ 21 พบว่ากลุ่มตัวอย่างมีข้อเสนอแนะแนวทางการดำเนินงานของศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก สังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น อำเภอเขียงยืน จังหวัดมหาสารคาม ด้านการบริหารจัดการศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก โดยเรียงลำดับจากความถี่มากไปหาน้อย 3 อันดับแรก ดังนี้ คือ ผู้บริหารควรเป็นผู้ที่มีความรู้ด้านการจัดการศึกษาปฐมวัยการบริหารจัดการควรเป็นไปตามนโยบายที่กำหนดไว้และควรมีการตรวจสอบการเตรียมความพร้อมให้ผู้ดูแลเด็กมีความรู้ความเข้าใจหลักการสร้างและการใช้หลักสูตรการศึกษาปฐมวัยอย่างถูกต้อง

ตารางที่ 22 ข้อเสนอแนะแนวพัฒนาการดำเนินงานของศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก สังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น อำเภอเชียงยืน จังหวัดมหาสารคาม ด้านบุคลากร

ที่	ข้อเสนอแนะ	ความถี่
1	ผู้ดูแลเด็กควรมีวุฒิการศึกษาด้านปฐมวัยโดยตรง	13
2	ควรจัดอบรมในเรื่องที่เกี่ยวข้องกับการจัดการศึกษาปฐมวัยอย่างต่อเนื่อง	11
3	ควรเปิดโอกาสให้ผู้ปฏิบัติงานมีอิสระทางความคิดในการพัฒนางาน	9
4	ควรจัดกิจกรรมเพื่อสร้างขวัญและกำลังใจอย่างต่อเนื่อง	5
	รวม	38

จากตารางที่ 22 พบว่ากลุ่มตัวอย่างมีข้อเสนอแนะแนวพัฒนาการดำเนินงานของศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก สังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น อำเภอเชียงยืน จังหวัดมหาสารคาม ด้านบุคลากร โดยเรียงลำดับจากความถี่มากไปหาน้อย 3 อันดับแรก ดังนี้ คือ ผู้ดูแลเด็กควรมีวุฒิการศึกษาด้านปฐมวัยโดยตรงควรจัดอบรมในเรื่องที่เกี่ยวข้องกับการจัดการศึกษาปฐมวัยอย่างต่อเนื่องควรเปิดโอกาสให้ผู้ปฏิบัติงานมีอิสระทางความคิดในการพัฒนางานและควรจัดกิจกรรมเพื่อสร้างขวัญและกำลังใจอย่างต่อเนื่อง

ตารางที่ 23 ข้อเสนอแนะแนวทางการดำเนินงานของศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก สังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น อำเภอเชียงยืน จังหวัดมหาสารคาม ด้านอาคารสถานที่ สิ่งแวดล้อมและความปลอดภัย

ที่	ข้อเสนอแนะ	ความถี่
1	ควรมีรั้วกั้นบริเวณให้เป็นสัดส่วนเพื่อเพิ่มความปลอดภัยของเด็ก	18
2	ควรจัดให้มีพื้นที่ใช้สอยสำหรับจัดกิจกรรมพัฒนาเด็กเพิ่มขึ้น	15
3	ควรเพิ่มงบประมาณเพื่อใช้ในการซ่อมแซมศูนย์ฯ ให้เพียงพอ	13
4	ควรจัดให้มีอุปกรณ์เครื่องเล่นกลางแจ้งมากขึ้น	9
5	ควรมีการจัดตั้งระบบและอุปกรณ์ในการรักษาความปลอดภัย	4
6	ควรจัดระบบการรับ-ส่ง เพื่อเพิ่มความปลอดภัยให้แก่เด็ก	2
	รวม	61

จากตารางที่ 23 พบว่ากลุ่มตัวอย่างมีข้อเสนอแนะแนวทางการดำเนินงานของศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก สังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น อำเภอเชียงยืน จังหวัดมหาสารคาม ด้านอาคารสถานที่ สิ่งแวดล้อมและความปลอดภัย โดยเรียงลำดับจากความถี่มากไปหาน้อย 3 อันดับแรก ดังนี้ คือ ควรมีรั้วกั้นบริเวณให้เป็นสัดส่วนเพื่อเพิ่มความปลอดภัยของเด็ก ควรจัดให้มีพื้นที่ใช้สอยสำหรับจัดกิจกรรมพัฒนาเด็กเพิ่มขึ้นและควรเพิ่มงบประมาณเพื่อใช้ในการซ่อมแซมศูนย์ฯ ให้เพียงพอ

ตารางที่ 24 ข้อเสนอแนะแนวทางการดำเนินงานของศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก สังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น อำเภอเขียงยืน จังหวัดมหาสารคาม ด้านวิชาการและกิจกรรมตามหลักสูตร

ที่	ข้อเสนอแนะ	ความถี่
1	ควรจัดหาสื่อการเรียนการสอนที่เหมาะสมกับวัยและพัฒนาการของเด็ก	21
2	ควรส่งเสริมให้ผู้ปกครองมีส่วนร่วมในการจัดการเรียนการสอน	18
3	ควรจัดกิจกรรมการเรียนการสอนที่หลากหลาย เช่น การศึกษาจากแหล่งเรียนรู้ กิจกรรมนอกห้องเรียน	16
4	ควรจัดมุมประสบการณ์ให้หลากหลาย	15
5	ควรจัดให้มีการประเมินพัฒนาการเด็กอย่างต่อเนื่อง	7
6	ควรมีการนิเทศติดตามอย่างต่อเนื่องสม่ำเสมอ	4
	รวม	81

จากตารางที่ 24 พบว่ากลุ่มตัวอย่างมีข้อเสนอแนะแนวทางการดำเนินงานของศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก สังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น อำเภอเขียงยืน จังหวัดมหาสารคาม ด้านวิชาการและกิจกรรมตามหลักสูตร โดยเรียงลำดับจากความถี่มากไปหาน้อย 3 อันดับแรก ดังนี้ คือ ควรจัดหาสื่อการเรียนการสอนที่เหมาะสมกับวัยและพัฒนาการของเด็กควรส่งเสริมให้ผู้ปกครองมีส่วนร่วมในการจัดการเรียนการสอนและควรจัดกิจกรรมการเรียนการสอนที่หลากหลาย เช่น การศึกษาจากแหล่งเรียนรู้ กิจกรรมนอกห้องเรียน

ตารางที่ 25 ข้อเสนอแนะแนวพัฒนาการดำเนินงานของศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก สังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น อำเภอเขียงยืน จังหวัดมหาสารคาม ด้านการมีส่วนร่วมและการสนับสนุนจากทุกภาคส่วน

ที่	ข้อเสนอแนะ	ความถี่
1	ควรจัดให้มีชมรมผู้ปกครองเพื่อให้มีบทบาทและส่วนร่วมในการจัดการศึกษามากขึ้น	22
2	ควรมีการประชาสัมพันธ์ข้อมูลข่าวสารให้มากขึ้น	18
3	ควรจัดกิจกรรมเพื่อสร้างความสัมพันธ์ในชุมชน	15
4	ควรประสานงานกับหน่วยงานต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องให้เข้ามามีส่วนรวมในการดูแลเด็ก เช่น สาธารณสุข สถาบันการศึกษา เพิ่มมากขึ้น	9
	รวม	64

จากตารางที่ 25 พบว่ากลุ่มตัวอย่างมีข้อเสนอแนะแนวพัฒนาการดำเนินงานของศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก สังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น อำเภอเขียงยืน จังหวัดมหาสารคาม ด้านการมีส่วนร่วมและการสนับสนุนจากทุกภาคส่วน โดยเรียงลำดับจากความถี่มากไปหาน้อย 3 อันดับแรก ดังนี้ คือควรจัดให้มีชมรมผู้ปกครองเพื่อให้มีบทบาทและส่วนร่วมในการจัดการศึกษามากขึ้นควรมีการประชาสัมพันธ์ข้อมูลข่าวสารให้มากขึ้นและควรจัดกิจกรรมเพื่อสร้างความสัมพันธ์ในชุมชน

ตารางที่ 26 ข้อเสนอแนะแนวพัฒนาการดำเนินงานของศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก สังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น อำเภอเชียงยืน จังหวัดมหาสารคาม ด้านส่งเสริมเครือข่ายการพัฒนาเด็กปฐมวัย

ที่	ข้อเสนอแนะ	ความถี่
1	ควรมีการประชุมสัมพันธกิจกิจกรรมงานเครือข่ายให้ผู้ปกครองและชุมชนรับทราบ	19
2	ควรมีการพัฒนาเครือข่ายสนับสนุนให้งานบริหารของศูนย์ฯ มีคุณภาพและเป็นมาตรฐานเดียวกัน	16
3	หัวหน้าศูนย์ฯ ครูผู้ดูแลและคณะกรรมการศูนย์ฯ ควรมีความเข้าใจหลักการและแนวทางในการปฏิบัติงานพัฒนาเครือข่ายแต่ละระดับ	14
4	ควรมีการสรุปและรายงานผลการดำเนินงานให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นต้นสังกัดทราบ	7
	รวม	56

จากตารางที่ 26 พบว่ากลุ่มตัวอย่างมีข้อเสนอแนะแนวพัฒนาการดำเนินงานของศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก สังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น อำเภอเชียงยืน จังหวัดมหาสารคาม ด้านส่งเสริมเครือข่ายการพัฒนาเด็กปฐมวัย โดยเรียงลำดับจากความถี่มากไปหาน้อย 3 อันดับแรก ดังนี้ คือ ควรมีการประชุมสัมพันธกิจกิจกรรมงานเครือข่ายให้ผู้ปกครองและชุมชนรับทราบ ควรมีการพัฒนาเครือข่ายสนับสนุนให้งานบริหารของศูนย์ฯ มีคุณภาพและเป็นมาตรฐานเดียวกันและหัวหน้าศูนย์ฯ ครูผู้ดูแลและคณะกรรมการศูนย์ฯ ควรมีความเข้าใจหลักการและแนวทางในการปฏิบัติงานพัฒนาเครือข่ายแต่ละระดับ

ระยะที่ 2 ศึกษาแนวทางพัฒนาการดำเนินงานของศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก สังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น อำเภอเชียงยืน จังหวัดมหาสารคาม

ผู้วิจัยได้นำข้อมูลจากแบบสอบถาม ตอนที่ 2 เกี่ยวกับสภาพการดำเนินงานของศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก สังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น อำเภอเชียงยืน จังหวัดมหาสารคาม โดยทำการวิเคราะห์และสังเคราะห์ข้อมูลให้เป็นประเด็นที่ชัดเจนสำหรับการจัดประชุมสนทนากลุ่มแบบ Focus Group Discussion ในวันที่ 19 กันยายน 2557 เวลา 09.00 น. – 12.00 น. มีผู้เข้าร่วม

สนทนากลุ่ม จำนวน 12 คน ผู้ศึกษาได้สังเคราะห์สรุปแนวทางการพัฒนาการดำเนินงานของ ศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก สังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นอำเภอเชียงยืน จังหวัดมหาสารคาม โดยมี รายละเอียดดังต่อไปนี้

จากการศึกษาสภาพการดำเนินงานของศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก สังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น อำเภอเชียงยืน จังหวัดมหาสารคาม พบว่าระดับค่าเฉลี่ยของสภาพการดำเนินงานของศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก 3 ลำดับสุดท้าย คือ ด้านอาคารสถานที่สิ่งแวดล้อมและความปลอดภัย ด้านการมีส่วนร่วมและการสนับสนุนจากทุกภาคส่วนและด้านบุคลากร ผู้วิจัยจึงนำสภาพการดำเนินงานของศูนย์พัฒนาเด็กเล็กทั้ง 3 ด้านมาเป็นประเด็นในการสนทนากลุ่มเพื่อหาแนวทางในการพัฒนาการดำเนินงานของศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก สังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นให้มีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น ดังนี้

1. ข้อเสนอแนะแนวทางในการพัฒนาการดำเนินงานของศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก สังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ด้านอาคาร สถานที่สิ่งแวดล้อมและความปลอดภัย ควรมีการจัดห้องเรียนให้มีพื้นที่สีเขียว สนามเด็กเล่นและสิ่งอำนวยความสะดวกให้เพียงพออยู่ในสภาพใช้การได้ดี ควรมีละใช้แหล่งเรียนรู้ภูมิปัญญาท้องถิ่นทั้งในและนอกศูนย์พัฒนาเด็กเล็กและควรมีการส่งเสริมสุขภาพอนามัยและความปลอดภัยของผู้เรียนรวมทั้งมีการจัดสภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อการเรียนรู้ตลอดจนมีอาคารสถานที่เหมาะสมและความปลอดภัยกับผู้เรียนและควรมีการจัดสภาพแวดล้อมให้สอดคล้องกับการพัฒนาของเด็กในทุกด้านดังบทสนทนาบางตอน ดังนี้

“...การดำเนินงานของศูนย์พัฒนาเด็กเล็กเพื่อให้ได้ตามมาตรฐาน ควรมีอาคารเรียนหรือห้องเรียนที่เหมาะสมและเพียงพอกับผู้เรียน...”

(สุมิตร พันเทศ. 2557 : สนทนา)

“...ศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก ควรมีอุปกรณ์ เครื่องเล่น สนามที่เพียงพอต่อจำนวนเด็ก และมีความมั่นคง ปลอดภัยและได้มาตรฐาน...”

(เสงี่ยม พันเทศ. 2557 : สนทนา)

“...ศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก ควรจัดสภาพแวดล้อมให้เด็กอยู่ในบริเวณที่สะอาด ปลอดภัย อากาศสดชื่นผ่อนคลายไม่เครียด มีแสงสว่างเพียงพอและไม่มีเสียงรบกวน...”

(เดือนเพ็ญ โพธิ์ท้าว. 2557 : สนทนา)

“...ที่ตั้งศูนย์พัฒนาเด็กเล็กควรมีความเหมาะสม ไม่มีมลภาวะเกี่ยวกับเสียง กลิ่น จากขยะมูลฝอยและฝุ่นละอองที่อาจก่อให้เกิดอันตรายกับเด็ก...”

(เดือนเพ็ญ โพธิ์กล้า. 2557 : สนทนา)

“...ครูผู้ดูแลเด็กควรมีการจัดกิจกรรมร่วมกับชุมชนและใช้แหล่งเรียนรู้ ภูมิปัญญาท้องถิ่นทั้งในและนอกศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก...”

(ประยูร แพงคำ. 2557 : สนทนา)

“...ศูนย์พัฒนาเด็กเล็กควรจัดสภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อการเรียนรู้และมีการจัดกิจกรรมส่งเสริมสุขภาพอนามัยและความปลอดภัยของผู้เรียนร่วมกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง...”

(จิราภรณ์ สีนนา. 2557 : สนทนา)

“...ศูนย์พัฒนาเด็กเล็กควรจัดสภาพแวดล้อมให้เด็กได้เรียนรู้เกี่ยวกับตนเอง รวมทั้งพัฒนาการอยู่ร่วมกับผู้อื่นในสังคมด้วย...”

(ชยาภา คำเมวี. 2557 : สนทนา)

2. ข้อเสนอแนะแนวทางในการพัฒนาการดำเนินงานของศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก สังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ด้านการมีส่วนร่วมและการสนับสนุนจากทุกภาคส่วนควรให้ผู้ปกครองและชุมชนมีส่วนร่วมในการวางแผน สนับสนุนเข้าร่วมกิจกรรมและประเมินพัฒนาการของเด็กและศูนย์พัฒนาเด็กเล็กควรมีการประชาสัมพันธ์ข้อมูลข่าวสารให้มากขึ้น เพื่อสร้างความสัมพันธ์ในชุมชน คณะกรรมการศูนย์ฯ ควรมีบทบาทในการกำหนดทิศทางและการบริหารจัดการศูนย์พัฒนาเด็กเล็กมากขึ้น รวมทั้งมีระบบและกลไกในการตรวจสอบการปฏิบัติตามแผนพัฒนาการศึกษาและการใช้ทรัพยากรของศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก เปิดโอกาสให้ผู้ปกครองเข้ามามีส่วนร่วมในการแก้ไขปัญหา ตลอดจนกำหนดแนวทางในการพัฒนาคุณภาพของการศึกษา ดังบทสนทนาบางตอนดังนี้

“...ศูนย์พัฒนาเด็กเล็กควรดำเนินงานตามแนวทางปฏิบัติที่ได้มีการกำหนดไว้ โดยจะต้องให้ผู้มีส่วนได้เสียรับรู้ เข้าร่วมและตัดสินใจในการดำเนินกิจกรรมต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้อง...”

(สาคร ภัคดี. 2557 : สนทนา)

“...ผู้ปกครองและชุมชนมีส่วนร่วม ในการวางแผนสนับสนุนเข้าร่วมกิจกรรม ศูนย์พัฒนาเด็กเล็กและร่วมประเมินพัฒนาการของเด็ก...”

(เสงี่ยม พันเทศ. 2557 : สนทนา)

“...ผู้ปกครองต้องสามารถแบ่งเวลา เพื่อเข้ามาช่วยเหลือในกิจกรรมต่าง ๆ ที่เป็น ประโยชน์ต่อการจัดการศึกษาของศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก...”

(บุญเกื้อ เจริญสุข. 2557 : สนทนา)

“...ศูนย์พัฒนาเด็กเล็กควรเชิญผู้ปกครองและผู้ที่เกี่ยวข้องมาร่วมประชุมเพื่อ รับทราบแนวทางการพัฒนาการศึกษาของศูนย์พัฒนาเด็กเล็กอย่างสม่ำเสมอ...”

(ประเสริฐ ชูพันธ์. 2557 : สนทนา)

“...ชุมชนควรมีส่วนร่วมในการวางแผนการใช้งบประมาณ ตลอดจนการมี ส่วนร่วมสนับสนุนงบประมาณในการพัฒนาการจัดการศึกษาของศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก...”

(ศรีสมพร บุญเรืองวัตร. 2557 : สนทนา)

“...ครูผู้ดูแลเด็กจะต้องประสานงานกับผู้ปกครอง ชุมชนเพื่อแลกเปลี่ยนเรียนรู้ ซึ่งกันและกัน...”

(ชยาภา คำเมรี. 2557 : สนทนา)

“...ศูนย์พัฒนาเด็กเล็กควรรายงานความก้าวหน้าในการแก้ไขปัญหาต่าง ๆ ให้กับผู้ปกครอง ชุมชนได้รับทราบอย่างสม่ำเสมอ และเชิญผู้ปกครองเข้าร่วมกิจกรรมที่เชื่อม ความสัมพันธ์ระหว่างศูนย์พัฒนาเด็กเล็กและชุมชน เช่น กิจกรรมวันสำคัญทางศาสนา...”

(ประยูร แพงคำ. 2557 : สนทนา)

“...ควรส่งเสริมให้ชุมชนได้มีส่วนร่วมในกิจกรรมต่าง ๆ ของศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก เพื่อรับรู้การดำเนินงานและร่วมตัดสินใจในการจัดกิจกรรมของศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก...”

(เดือนเพ็ญ โพธิ์หล้า. 2557 : สนทนา)

“...ศูนย์พัฒนาเด็กเล็กควรเป็นแหล่งวิทยากรในการให้ความรู้และให้บริการชุมชนด้านสถานที่วัสดุครุภัณฑ์ต่าง ๆ เพื่อประโยชน์ของชุมชน...”

(เดือนเพ็ญ โพธิ์กล้า. 2557 : สทนนา)

“...ศูนย์พัฒนาเด็กเล็กควรจัดให้มีกองทุนส่งเสริมการดำเนินงานของศูนย์เพื่อขอรับการอุดหนุนงบประมาณจากหน่วยงานต่าง ๆ ...”

(เดือนใจ เหล่าอัน. 2557 : สทนนา)

3. ข้อเสนอแนะแนวทางในการพัฒนาการดำเนินงานของศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก สังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ด้านบุคลากร ควรมีจำนวนครูผู้ดูแลเด็กและบุคลากรสนับสนุนเพียงพอสามารถดูแลเด็กได้อย่างทั่วถึง หัวหน้าศูนย์ฯ/ครูผู้ดูแลเด็กมีความรู้ ความสามารถและปฏิบัติงานได้อย่างเหมาะสม มีความมุ่งมั่นพัฒนาตนเอง แสวงหาความรู้ เทคนิควิธีการสอนใหม่ ๆ และควรได้รับการฝึกอบรม สัมมนาศึกษาเพิ่มเติม มีปฏิสัมพันธ์ที่ดีกับเด็กนักเรียน ผู้ปกครองและชุมชน มีการวางแผนร่วมกันในการพัฒนาบุคลากร คณะผู้บริหารมีการประเมินผลการปฏิบัติงานด้วยระบบคุณธรรม มีการควบคุมดูแลการปฏิบัติงานของบุคลากรอย่างครอบคลุมและทั่วถึง มีการกำหนดหน้าที่ความรับผิดชอบของผู้ปฏิบัติงานอย่างเหมาะสม และมีการปฏิบัติงานร่วมกันด้วยความสามัคคี ดังบทสนทนาบางตอนดังนี้

“...ครูผู้ดูแลเด็กมีจำนวนเพียงพอและรับผิดชอบเด็กได้อย่างทั่วถึง...”

(เดือนใจ เหล่าอัน. 2557 : สทนนา)

“...ครูผู้ดูแลเด็กมีปฏิสัมพันธ์ที่ดีต่อเด็กนักเรียน ผู้ปกครอง ชุมชน และมีการวางแผนร่วมกันในการพัฒนาบุคลากร...”

(สาคร ภัคดี. 2557 : สทนนา)

“...ควรมีการควบคุมดูแลการปฏิบัติงานของบุคลากรอย่างครอบคลุมและทั่วถึง การปฏิบัติงานมีการกำหนดหน้าที่ความรับผิดชอบของผู้ปฏิบัติงานอย่างเหมาะสมและปฏิบัติงานร่วมกันด้วยความสามัคคี...”

(สุมิตร พันเทศ. 2557 : สทนนา)

“...ครูผู้ดูแลเด็กควรจบการศึกษาระดับปริญญาตรีทางการศึกษาโดยตรงและมีประสบการณ์การทำงานด้านเด็กปฐมวัยมาแล้วไม่น้อยกว่า 3 ปี...”

(ชยาภา คำเมรี. 2557 : สนทนา)

“...ครูผู้ดูแลเด็กควรมีความรู้ความสามารถมุ่งมั่นในการพัฒนาเด็กให้มีการเจริญเติบโตและมีพัฒนาการทุกด้านตามวัยได้อย่างมีประสิทธิภาพ...”

(ประเสริฐ ชูพันธ์. 2557 : สนทนา)

“...ผู้ประกอบอาหารควรเป็นบุคคลที่มีสุขภาพดีปฏิบัติงานอย่างถูกสุขลักษณะ และต้องได้รับการอบรมความรู้ด้านโภชนาการสำหรับเด็กปฐมวัยอย่างน้อยปีละ 2 ครั้ง...”

(จิราภรณ์ สีนนา. 2557 : สนทนา)

มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม
RAJABHAT MAHASARAKHAM UNIVERSITY